

Секція:
ЦИФРОВІЗАЦІЯ СУСПІЛЬНОГО БУТТЯ:
АКСІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Сергій КОЗІБРОДА

*Кандидат педагогічних наук, доцент,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
cerg.kozibroda@tnpu.edu.ua*

**СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ UX/UI-ДИЗАЙНУ В ПРОЄКТУВАННІ
ПРОТОТИПІВ МОБІЛЬНИХ ЗАСТОСУНКІВ БАКАЛАВРАМИ В
СФЕРІ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

У цифрову епоху, коли мобільні застосунки стали ключовими інструментами взаємодії між користувачем і сервісами, роль UX/UI-дизайну в їх розробці є надзвичайно важливою. Ефективний дизайн користувацького досвіду (UX) та інтерфейсу користувача (UI) не тільки впливає на зовнішній вигляд застосунку, а й визначає його функціональність, зручність, інтуїтивність та загальне враження користувача від використання продукту.

UX (User Experience) дизайн – це процес проектування застосунку з урахуванням потреб, поведінки, мотивації та емоцій користувача. Головною метою UX-дизайну є створення такого середовища, у якому користувач легко орієнтується, досягає своїх цілей без зусиль і отримує задоволення від процесу. UX включає:

- дослідження користувачів (user research),
- побудову користувацьких персонажів (user personas),
- створення карти користувацького шляху (user journey map),
- побудову wireframes і прототипів,
- тестування з реальними користувачами.

UX-дизайнер не просто «малює» інтерфейс – він моделює логіку взаємодії, досліджує болі й очікування користувача, оптимізує навігацію та процеси взаємодії.

UI (User Interface) дизайн – це процес візуального оформлення цифрового продукту. Він включає створення естетично привабливого, логічно структурованого та візуально зручного інтерфейсу. Серед ключових компонентів UI:

- добір кольорової палітри,

- типографіка,
- іконографіка,
- розміщення елементів керування,
- візуальні ефекти, що підсилюють взаємодію.

UI-дизайн має не лише бути красивим, а й підтримувати UX-логіку, допомагати користувачеві орієнтуватися у функціоналі та надавати візуальні підказки.

Хоча UX та UI – це різні поняття, вони нерозривно пов’язані між собою. UX – це «як працює», UI – «як виглядає». Наприклад, навіть ідеальний інтерфейс може виявитися неефективним, якщо UX-дизайн не передбачає зручного та логічного сценарію взаємодії. З іншого боку, функціонально правильний UX може втратити користувача, якщо інтерфейс виглядає застарілим або незрозумілим.

У мобільному середовищі UX/UI-дизайн має особливе значення через низку причин:

1. Обмежений екранний простір: потрібно розмістити максимум функціоналу з мінімумом перевантаження.
2. Жестова навігація: дизайн має враховувати сценарії свайпів, тапів, натискань, що є звичними для користувачів.
3. Потреба у швидкості взаємодії: мобільний користувач зазвичай не має часу «розбиратись» – інтерфейс має бути інтуїтивним.
4. Залежність від контексту використання: мобільні застосунки часто використовуються в русі, на вулиці, під час поїздок – дизайн має забезпечити зручність в будь-яких умовах.

Якісний UX/UI-дизайн впливає на рівень задоволення користувача, що веде до зростання кількості завантажень і позитивних відгуків. Крім того, він забезпечує утримання користувача, тому, що добре спроектований додаток рідше видаляють після першого використання. Також не варто забувати про конверсію – у випадках, коли застосунок має комерційне спрямування (наприклад, онлайн-магазин), вдалий дизайн безпосередньо впливає на прибуток. І останній чинник, що впливає на якісний UX/UI-дизайн – вартість подальшої розробки, чим якісніше UX/UI продумано на початковому етапі, тим менше потрібно змін і правок у майбутньому.

В умовах підготовки майбутніх фахівців з цифрових технологій вкрай важливо формувати у студентів цілісне розуміння процесу UX/UI-дизайну. Вивчення принципів дизайну не тільки сприяє розвитку творчих і аналітичних здібностей, а й дозволяє підготувати конкурентоспроможних спеціалістів, здатних створювати якісні цифрові продукти. Освоєння UX/UI-дизайну у

поєднанні з практикою у Figma відкриває студентам доступ до реального процесу розробки та можливість брати участь у командних ІТ-проєктах.

Отже, сутність UX/UI-дизайну в контексті проєктування прототипів мобільних застосунків бакалаврами в сфері цифрових технологій полягає у поєднанні функціональності, інтуїтивної зручності та привабливої візуалізації, що разом формують цілісний користувацький досвід. UX-дизайн дозволяє майбутнім фахівцям орієнтуватися на потреби й поведінку користувача, а UI-дизайн – візуально реалізувати ці рішення відповідно до сучасних стандартів цифрових продуктів.

Значення UX/UI-дизайну для студентів-бакалаврів полягає не лише в технічному опануванні інструментів (як-от Figma), а й у розвитку мислення, орієнтованого на користувача. Це дозволяє їм створювати реалістичні прототипи, здатні перетворитися на повноцінні застосунки. Формування таких компетентностей у процесі навчання сприяє підготовці конкурентоспроможних спеціалістів, які можуть ефективно працювати в командних ІТ-проєктах та реалізовувати якісні цифрові продукти на практиці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Чемерис Г. Ю. UX/UI дизайн : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Дизайн» освітньо-професійної програми «Графічний дизайн». Запоріжжя : ЗНУ, 2021. 290 с.
2. Компанієць А., Чемерис Г. Узагальнення досвіду застосування досліджень з психології поведінки для проєктування UX-дизайну програмних продуктів. *Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology*. 2019. № 7 (3). С. 1–10.
3. Dong H. Strategies for teaching inclusive design. *Journal of Engineering Design*. 2010. № 21: 2–3. P. 237–251. DOI: 10.1080/09544820903262330.
4. Kizilcec R., Saltarelli A. Psychologically Inclusive Design: Cues Impact Women's Participation in STEM Education. *Proceedings of the 2019 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems*. New York, USA : Association for Computing Machinery, 2019. P. 1–10. DOI: 10.1145/3290605.3300704.
5. Mulligan K., Calder A., Mulligan H. Inclusive design in architectural practice. Experiential learning of disability in architectural education : *Disability and Health Journal*. 2018. Vol. 11. Issue 2. P. 237–242. DOI: 10.1016/j.dhjo.2017.08.009